

Niina Malm sd

Kirjallinen kysymys Tullin henkilöstön lomautusten vaikutuksista rajaturvallisuuteen, viranomaisyhteistyöhön (PTR) ja osaamisen vähenemiseen

Eduskunnan puhemiehelle

Tulli on päättänyt lomauttaa toistaiseksi noin 100—102 työntekijää itärajalta. Lomautukset alkavat kesäkuussa 2026, eikä niille ole asetettu päättymispäivää. Lomautukset koskevat Nuijamaan asemalla enintään 45:tä työntekijää, Imatralla enintään 41:tä työntekijää ja pohjoisilla rajanylityspaikoilla noin 16:tä työntekijää, yhteensä siis hieman yli sataa henkilöä.

Tullin päätös lomauttaa toistaiseksi jopa 102 itärajan työntekijää on lyhytnäköinen. Pitkään jatkunut rajatarkastusten salkku on johtanut tilanteeseen, jossa valtion budjetissa olevista palkkarahoista huolimatta ammattitaitoisia virkamiehiä ollaan siirtämässä kortistoon. Juhlapuheissa Tulli nostetaan säännöllisesti esiin turvallisuusviranomaisena. Käytännön teot kuitenkin osoittavat, että tämä status on jäämässä pelkän puheen asteelle. Tullin roolia osana turvallisuusviranomaisten kokonaisuutta ei voida arvioida ainoastaan tilanteissa, joissa rajaliikenne on normaalia. Juuri poikkeuksellisissa olosuhteissa — kuten nykyisessä itärajan sulussa ja kasvaneiden hybridiuhkien aikakaudella — korostuu se, miten tärkeää on ylläpitää kaikkien PTR-viranomaisten (poliisi, Tulli, Rajavartiolaitos) toimintakyky tasapainoisena. Yhden lenkin heikentyminen heijastuu suoraan koko yhteistoiminnan tehokkuuteen. PTR-yhteistyö toimii vain, jos kaikki kolme viranomaista ovat toimintakykyisiä. Kun Rajavartiolaitoksen ja poliisin resursseja suojataan mutta Tullin määrärahoista leikataan, luodaan tietoisesti heikko lenkki rajat ylittävän rikollisuuden ja pakoteseurannan torjuntaan.

Lomautetut asiantuntijat hakeutuvat muille aloille, ja itärajan tullivalvonnan erityisosaaminen voidaan menettää pysyvästi. Tulli vetoaa siihen, että työntekijät voidaan kutsua nopeasti takaisin. Todellisuudessa tyhjennettyjä asemia ei käynnistetä hetkessä uudelleen, jos tilanne rajalla muuttuu äkillisesti.

Kaakkois-Suomi ja rajakunnat kärsivät jo valmiiksi itärajan sulun taloudellisista seurauksista. Valtion pitäisi tässä tilanteessa tukea alueen työllisyyttä, ei heikentää sitä. Henkilöstön siirtoja muualle Suomeen on tehty, mutta kaikille se ei henkilökohtaisten syiden vuoksi ole mahdollista. Hallituksen on osoitettava Tullille lisäresursseja ja työjärjestelyihin joustavuutta, jotta kriittinen rajaturvallisuuden henkilöstö pystytään pitämään palkkalistoilla ja töissä. Lomautusten mittakaava ja toistaiseksi voimassa oleva luonne ovat herättäneet laajaa huolta niin henkilöstön, alueiden kuin viranomaistoiminnan jatkuvuuden näkökulmasta.

Kirjallinen kysymys KK 219/2026 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus varmistaa rajaturvallisuuden säilymisen ja vahvistamisen sekä PTR-yhteistyön yhä haasteellisemmassa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa, jos henkilöstöä lomautetaan, ja

miten hallitus varmistaa, että erilaisilla työjärjestelyillä ja joustoilla voitaisiin estää lomautukset ja samalla osaamisen säilyminen raja-aseilla tässä muuttuneessa turvallisuustilanteessa?

Helsingissä 21.5.2026

Niina Malm sd